

Образователно ядро	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
Свързана реч	Назовава пълното си собствено име и възрастта си Назовава имената на членовете на семейството си	Назовава някои роднински връзки в своето семейство Назовава имената на възрастните в детската градина	Назовава държавата, града и улицата, на която живее	Назовава точния си адрес Притежава необходимия речник за описване на места и посоки, описва и представя лесен път или "маршрут" до вкъщи
	Разбира общоприети изрази	Разбира инструкции Дава прости обяснения за своите действия	Разбира и взема участие в разговори, свързани с познати теми	Разбира основния сюжет в различни познати текстове
	Разбира и употребява стандартни думи, използвани в комуникацията (поздрави, извинения, благодарности)	Участва в диалог	Проявява култура на речево общуване, като изслушва събеседника	Съставя устно кратък описателен текст
	Назовава отделни характеристики на играчките, с които играе	Описва играчка по зададени опори (цвет, големина, предназначение)	Описва подробно даден предмет или явление	Разказва кратка случка с помощта на учителя по зададени опорни въпроси
Речник	Назовава имената на близки хора, приятели, играчки и предмети от близкото обкръжение	Назовава правилно предмети, лица, явления, събития	Назовава правилно качества/характеристики и недостатъци на лица, предмети, явления, събития, като използва определения	Разбира и използва думи с абстрактно значение
	Произнася думите правилно	Използва базов речник (съществителни, прилагателни, глаголи,	Използва ясен и правилен език за описване на познати събития	Употребява думи и изрази, използвани в групата и в медиите

		свързващи думи, местоимения)		
Граматически правилна реч	Образува правилно множествено число на думи и обратно	Говори за лични събития в миналото и в бъдещето	Съгласува по род и число прилагателните и съществителните	Разказва кратки истории, като използва подходящ "времеви речник"
	Използва кратки прости изречения	Съставя въпросителни изречения	Използва прости разширени изречения	Конструира сложни изречения по нагледна и словесна основа
			Разбира разликата между дума и изречение	Различава изречение от текст
Звукова култура	Изговаря отчетливо думите в общия поток на речта	Говори силно или тихо, бързо или бавно, ясно и отчетливо	Произнася правилно думи с фонетични и с правоговорни особености	Поставя правилно по практически път ударение на използваните думи
			Определя броя на звуковете в думата	Определя звука в началото и в края на думата
			Разпознава и използва информация, поставена на стените (имена, дати)	Разпознава и назовава графични знаци на някои печатни букви, свързани с наименованията на познати лица и предмети
			Контролира координацията на ръката и окото, за да развие фината моторика	Демонстрира начални графични умения
Възприемане на литературно произведение	Възприема кратки приказки	Възприема гатанки, римушки, стихотворения, приказки	Възприема кратки произведения от художествената литература	Възприема познати произведения от художествената литература чрез пресъздаването им в театъра или в киното
	Назовава основните герои в литературно произведение	Определя ролята на героите от познати литературни произведения	Описва според основните моменти в произведението литературни герои	Илюстрира съдържанието и героите от литературни произведения

	Разбира съдържанието на кратки литературни произведения	Задава въпроси, свързани с художествен текст	Разпознава епизод от познато литературно произведение	Определя по илюстрации последователността в сюжета на литературно произведение
	Различава в литературното произведение начало и край	Изразява отношението си към постъпките на даден герой	Изразява отношението си към литературно произведение и към постъпките на героите от него	Съотнася постъпките на герои от литературно произведение към собствения си опит
Пресъздаване на литературно произведение	Наизустява според възможностите си цялостно или част от кратки стихчета и римушки	Казва наизуст стихчета, гатанки и римушки и преразказва по дадени опори кратка приказка	Изпълнява изразително конкретен художествен текст	Участва в драматизиране на приказки и разкази
		Избира и играе роли на герои от познати литературни произведения	Измисля игри по познати литературни произведения	Преразказва приказка или разказ, като импровизира реплики и използва подходящи невербални средства за комуника
Образователно ядро	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
Количествени отношения	Брой до три	Брой до пет в прав ред и отброява предмети до пет	Брой до десет в прав ред	Брой до десет в прав и обратен ред, отброява предмети до десет
		Определя реда на обект в редица от три предмета	Определя реда на обект в редица от пет предмета	Определя реда на обект в редица от десет предмета
	Различава едно и много	Практически моделира числата до 5, като използва предмети	Определя броя на обекти до 5 и ги свързва със съответната цифра на числото	Определя броя на обекти до 10 и ги свързва със съответната цифра на числото
	Сравнява две предметни групи (до три предмета) и ги назовава: толкова, колкото	Сравнява две предметни групи (до пет предмета) и ги назовава: поравно, повече и по-малко	Подрежда две множества в зависимост от броя на обектите в тях (до десет обекта)	Сравнява броя на обектите (до 10) в две множества

			Подрежда редицата на числата до 5	Подрежда редицата на числата до 10
				Възприема събирането като практическо добавяне, а изваждането като отнемане на част от група
<i>Измерване</i>	Практически обследва височината на предметите	Назовава и показва дължина на предмети, като използва дълъг, къс, по-дълъг, по-къс	Назовава и показва широчината на предмет	Сравнява обекти по техни признаци: дължина, височина и ширина
	Определя равни по височина предмети	Подрежда три предмета във възходящ и низходящ ред по височина	Подрежда пет предмета във възходящ и низходящ ред по височина или дължина	Подрежда три предмета във възходящ и низходящ ред по височина, дължина или ширина Намира мястото на пропуснат обект в сериационна редица
			Измерва дължина, като използва "лентичка" или друг предмет	Избира мярка (предметна) за измерване на височина, дължина и ширина Сравнява тежестта на предмети по време на игри, като използва лек/тежък
<i>Пространствени отношения</i>	Определя мястото на предмет спрямо собственото си местоположение - горе, долу, отпред, отзад	Определя мястото на предмет спрямо собственото си местоположение, като използва близо и далече	Определя мястото на предмети в пространството, като използва съседство, вътре, вън	Определя пространствените отношения (вътре, вън, между, затворено, отворено)
			Установява пространствени отношения между обекти (между два обекта; между повече обекти; на всеки спрямо всеки)	Определя взаимното разположение на обекти (над, под, пред, зад, до, върху, на и др.)

		Ориентира се по основните посоки, като използва напред, назад, нагоре и надолу	Определя посоките нагоре, надолу, напред, назад, наляво, надясно	Описва пространственото разположение на два предмета един спрямо друг, като използва отляво, отдясно
			Назовава части на собственото си тяло, като определя лява/дясна ръка, ляв/десен крак, ляво/дясно ухо/око	Използва пространствени термини за посоки, местоположения, разстояния и пространствени отношения (надясно/наляво; нагоре/надолу; отпред/отзад; близо/далеко; по-рано/по-късно; редом, по средата, на върха, горе вляво; долу вдясно; отпред вляво и др.)
			Ориентира се в двумерното пространство (по план, в квадратна мрежа, лабиринт)	Представя графично пространствени отношения
Времеви отношения	Разпознава и назовава ден и нощ	Разпознава и назовава частите на денонощието: сутрин, обед, вечер, нощ	Разбира редуването на три денонощия (вчера, днес, утре)	Познава, назовава и подрежда дните на седмицата в тяхната последователност
	Има представа за годишните сезони	Разпознава и назовава годишните сезони	Ориентира се в последователността на сезоните	Познава, назовава и подрежда месеците на годината, отнасящи се към всеки сезон
		Ориентира се в последователността на събитията във времето, като използва в началото - после; по-рано - по-късно; преди - след това	Разбира информацията, която съдържа календара	Познава предназначението на часовника като уред за измерване на времето

<i>Равнинни фигури</i>	Има представа за кръг, квадрат и триъгълник	Разпознава и назовава кръг, квадрат и триъгълник	Различава и назовава правоъгълник	Свързва по форма обекти от <u>околната среда</u> и познати геометрични фигури
	Избира назованата фигура	Дава примери за познати предмети, които имат формата на кръг, квадрат и триъгълник	Комбинира познати геометрични фигури	Моделира по образец познати геометрични фигури
			Продължава алгоритмични поредици от познати геометрични фигури	Графично възпроизвежда геометрични фигури
Образователно ядро	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
<i>Самоутвърждаване и общуване с околните</i>	Разпознава образа си и назовава пола си	Определя полово-ролевата принадлежност на членовете на семейството и на рода си	Изразява привързаност към деца и възрастни в семейството и в близкото си обкръжение	Партнира на учителя и си сътрудничи с връстници
	Описва себе си, като назовава името си и посочва близките си приятели, както и предпочитанията си към облекло и играчки	Описва собствените си преживявания и постъпките си	Спазва правила за общуване по двойки и в малки групи от връстници	Взаимодейства с възрастни и връстници, като отчита настроението им и свързва това настроение с причини, които го поражда
	Изразява привързаност към членове на семейството	Назовава отговорности на близките си към него и свои отговорности към тях	Разбира семейните отношения и мястото си в семейството	Има конкретна представа за "социалната роля" ученик
	Демонстрира предпочитания към място за игра, играчки и съиграчи	Посочва съиграчи, като се съобразява с темата/замисъла	Изразява взаимопомощ в игри по двойки и в малки групи. Сравнява действията си с тези на другите и активно взаимодейства с възрастни и връстници	Разбира разликата между ролеви и реални взаимоотношения

		Има конкретни представи за деца с различия и съдейства на другите в процеса на самоутвърждаване	Има конкретни представи за проява на доверие и толерантност към другия	Проявява толерантност към деца и възрастни с различия
	Участва в игри с други деца	Създава приятелства	Работи продуктивно в патньорство и екипност	Демонстрира все по-голяма независимост и увереност
	Посочва това, което харесва или не харесва	Изразява причини за това, което харесва и не харесва	Осъзнава различните чувства	Изразява собствените си мисли ясно и конкретно, взема предвид идеите на другите
	Взема участие в игри и играе с радост и удоволствие	Дава идеи за игра	Поддържа интереса към играта	Избягва конфликтите и при необходимост ги разрешава
<i>Социална и здравословна среда</i>	Различава сградите на дома и на детската градина	Разбира функциите и предназначението на предмети, които ползва ежедневно	Разбира предназначението на обществени сгради в близка среда (поликлиника, училище, поща, театър, парк, лунапарк)	Има представи за училището - класна стая, обзавеждане, учебни пособия, нужни на ученика
	Споделя играчки и пособия с децата	Опитва емоционално да свърже желанията си с възможностите на другите за осигуряването им	Обяснява адекватни норми на поведение спрямо познати и непознати за него лица	Изразява своето право на избор и инициатива сред другите
	Назовава игрови средства, роли и правила	Комбинира игрови средства и материали за постигане на игрови цели	Обяснява диференцирано предназначение на игрови съоръжения и материали за подвижни и щафетни игри	Избира игрови действия съобразно особеностите на играчките, предметите за игра и игровата ситуация
	Знае правилата за пътуване в автомобил, като използва детско столче	Показва познаване на правилата на пресичане на улица	Показва познаване на правила за движение по улицата, по коридора, на ескалатора	Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата, в заведението за хранене, на мястото за отдих, на мястото за развлечение

	Познава средства за хигиена и начини на използването им	Назовава и спазва елементарни хигиенни правила и здравословен режим през деня	Познава правила за собствена защита на здравето и за здравословно хранене	Сравнява състояние на здраве и на болест
	Познава професии, свързани с грижите за децата в детската градина	Има представа за професиите на своите родители и това, че работят, за да са полезни и да се грижат за семействата си	Има представа за професии от близкото му обкръжение - образование, медицина, услуги и др.	Разпознава професии от различни области и тяхното значение за живота на хората - <u>строителство</u> , сигурност, обществен транспорт и др.
Културни и национални ценности	Назовава лични празници	Отбелязва в календар на празниците рождени и именни дни на деца в групата	Поздравява по повод на конкретен празник, като се стреми да спазва обичаи в общността	Назовава лични, официални и национални празници, местни обичаи и традиции
	Знае името на страната ни	Определя националността си	Разпознава националния флаг	Разпознава националния химн и реагира, като изразява национална гордост и отдава почит
	Демонстрира готовност и желание за участие във фолклорни празници и игри	Разпознава битова и празнична среда и показва готовност и умения да се включи в подготовката на честването на националния празник, на значими официални празници, както и на местни празници на общността	Разбира и спазва основните елементи от протокола на поведение при честване на националния празник, както и на лични, фолклорни, официални празници	Свързва конкретни празници и чествания със съответните личности и събития (3 март, 24 май, 18/19 февруари, 2 юни)
		Сравнява предмети, които са част от фолклорната празнична среда, и използва поздравии при употребата им	Свързва традиционни ритуали със съответните празници на общността (напр. Коледа, Великден и др.)	

		(мартеници, китки, венци, тояжки, маски и др.)		
<i>Светът на природата и неговото опазване</i>	Назовава домашни животни и техните малки	Описва диви и домашни животни (тяло и неговите части)	Описва начина на хранене на познати животни	Има представа за промените в поведението на някои животни в различните сезони
	Наблюдава домашни и диви животни в естествената им среда	Познава основни жизнени потребности на животни от близката среда	Пресъздава чрез модели животни и местообитаването им	Свързва животните и техните природни семейства - ято, стадо, рояк и др.
		Разбира необходимостта от грижи за растенията и животните	Посочва грижите, които трябва да се полагат за растения и животни от близкото обкръжение	Обяснява природозащитната дейност на човека и грижите за чиста природна среда
	Назовава плодове и зеленчуци	Различава плодове и зеленчуци, като ги класифицира в предметни игри по нагледни признаци	Има конкретни представи за сезонни плодове и зеленчуци	Разбира потребностите на растенията през различните сезони
		Проявява желание да се грижи за растенията в природния кът и на двора	Разбира нуждата на растенията от вода за развитието им и ги полива	Назовава поне едно условие за живот и развитие на растенията
	Назовава в природни картини метеорологичното време като слънчево, дъждовно, снежно	Познава типични признаци на времето в природна местност и сезона (дъжд, сняг, град)	Сравнява картината на времето чрез метеорологични промени в два сезона	Показва в природен календар метеорологичното време и сравнява промени в сезона/местността
		Разпознава Слънцето, Луната и звездите в природни картини	Познава някои правила за безопасност при поледица, буря, наводнение, силен снеговалеж и пожар	Описва природозащитни инициативи на деца и възрастни по опазване на природата